

Kulturdepartementet

Dato: 30.05.2017

Vår ref: 17/03520-2 ob377

Deres ref:

Avgjørelsesmyndighet i saker om kirkelig inndeling - vurdering

Kirkerådet viser til Kulturdepartementets brev om *Avgjørelsesmyndighet i saker om kirkelig inndeling* og beklager et noe sent svar.

Kirkerådet har vurdert departementets forslag til hvilken rolle Kirkerådet kan ha i saker om kirkelig inndeling i henhold til gjeldende bestemmelser i kirkeloven. Kirkerådet er kjent med at kirkeloven ikke åpner for å overlate avgjørelsesmyndighet til andre enn bispedømmerådet.

I tilfeller hvor endringer berører flere bispedømmer kan det være hensiktsmessig at Kirkerådet likevel gis en overordnet rolle ved å legge til rette for et best mulig beslutningsgrunnlag.

Kirkerådet deler de vurderinger departementet gjør i sitt brev.

Kirkerådet antar at avgjørelsesmyndighet vedrørende inndelingsendringer blir vurdert på ny i sammenheng med utarbeidelse av en ny lov om trossamfunn i Norge.

Med vennlig hilsen

Jens-Petter Johnsen e.f
Direktør i Kirkerådet

Ole Inge Bekkelund
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Mottakere:
Kulturdepartementet

DET KONGELIGE
KULTURDEPARTEMENT

Kirkerådet
Postboks 799 Sentrum
0106 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

17/2045

27.04.2017

Avgjørelsesmyndighet i saker om kirkelig inndeling - vurdering

1. Innledning

Kirkeloven § 2 femte ledd regulerer endringer i den kirkelige inndelingen og navn på kirke, sokn, prosti og bispedømme. Deler av myndigheten til å treffe avgjørelse i disse sakene er lagt til bispedømmerådene, jf. delegasjonsbrev 19. juli 1996. Andre endringer fastsettes av departementet, jf. kgl. res. 7. juni 1996. Avgjørelsesmyndighet kan overlates til bispedømmerådet, jf. kirkeloven § 2 femte ledd tredje punktum. Departementet vurderer å gjøre endringer i oppgavefordelingen mellom bispedømmerådene og departementet. Før det blir gjort eventuelle endringer vil vi be om en vurdering fra Kirkerådet.

2. Gjeldende ordning for endringer i den kirkelige inndelingen

Dagens ordning innebærer at bispedømmerådet kan skille ut som nytt sokn et distrikt hvor det er kirke, jf. kirkeloven § 17 som definerer begrepet kirke, og som krever at det skal være kirke i hvert sokn. Det er også bispedømmerådet som endrer grenser mellom sokn, slår sammen sokn og fastsetter navn på kirke og sokn. Departementet treffer avgjørelse i saker om opprettelse eller nedleggelse av prosti, overføring av sokn fra ett prosti til et annet og overføring av prosti fra ett bispedømme til et annet. Fastsetting av navn på nytt prosti kan overlates til bispedømmerådet i den enkelte saken.

3. Spørsmålet om Kirkerådets rolle i saker om kirkelig inndeling

Opprettingen av Den norske kirke som eget rettssubjekt fra 1. januar i år har aktualisert spørsmål om gjennomføring av prosesser og plassering av avgjørelsesmyndighet for endringer i den kirkelige inndelingen. Et aktuelt spørsmål er hvordan Kirkerådet nå bør bringes inn i disse sakene. Departementet vil vurdere å overlate avgjørelsesmyndighet for prostiendringer innenfor bispedømmet til bispedømmerådet. Når det gjelder inndelingsendringer som berører mer enn ett bispedømme, tilsier dagens lovgivning at

Postadresse
Postboks 8030 Dep
0030 Oslo
postmottak@kud.dep.no

Kontoradresse
Grubbegata 1
webadresse

Telefon*
22 24 90 90
Org no.
972 417 866

Avdeling
Avdeling for tro,
livssyn og kulturvern

Saksbehandler
Kristian Skjeldal
22 24 79 61

departementet beholder avgjørelsesmyndigheten. Kirkeloven gir, etter departementets syn, ikke hjemmel for å overlate avgjørelsesmyndighet til andre enn bispedømmerådet. Kirkerådet vil likevel kunne gis en overordnet rolle når det gjelder tilrettelegging av grunnlaget for denne typen vedtak. Etter kirkeloven § 24 tredje ledd bokstav e har også Kirkemøtet myndighet til å foreslå retningslinjer for kirkelig inndeling.

Tjenesteordningen for proster, som er fastsatt av Kirkemøtet, har i § 8 en bestemmelse om at prostens tjenestedistrikt utgjør et prosti med utstrekning fastsatt av departementet. Kirkeloven § 2 gir en klar hjemmel for å overlate avgjørelsesmyndighet i saker om kirkelig inndeling til bispedømmerådet. Formuleringen i tjenesteordningen er ikke til hinder for at departementet kan overlate deler av sin avgjørelsesmyndighet om prostiendringer til bispedømmerådet. Så langt vi kan se, vil dette heller ikke være problematisk sett på bakgrunn av at det nye rettssubjektet har det fulle arbeidsgiveransvaret for prostene.

4. Endringer av prostiinntellingen innenfor et bispedømme

Prostiendringer innenfor et bispedømme kan omfatte justeringer i prostigrensen ved overføring av ett eller flere sokn fra et prosti til et annet, sammenslåing av prostier og oppretting av nytt prosti. Denne typen saker initieres og forberedes i dag av det enkelte bispedømmerådet. Eventuelle økonomiske konsekvenser av prostiendringer håndteres også av bispedømmerådene innenfor tildelte midler. Ettersom Kirkerådet nå står for den overordnede økonomistyringen i Den norske kirke, kan det være naturlig at saker om oppretting av nytt prosti forelegges for Kirkerådet i tillegg til de instansene innenfor bispedømmet som i dag uttaler seg i disse sakene. Alternativet til å legge avgjørelsesmyndigheten til bispedømmerådet er at departementet fortsatt avgjør disse sakene.

5. Endringer i den kirkelige inndelingen som berører flere bispedømmer

Inndelingsendringer som berører flere bispedømmer, kan omfatte overføring av ett eller flere sokn fra et prosti i ett bispedømme til et prosti i nabobispedømmet eller eventuelt overføring av et prosti. Justeringer i bispedømmeinntellingen har tidligere typisk blitt gjort i forbindelse med endringer i fylkesgrensen. Flere slike endringer er aktuelle i forbindelse med Stortingets behandling av Prop. 96 S (2016–2017) *Endringer i kommunestrukturen*, hvor en rekke kommunesammenslåinger blir foreslått fra 1. januar 2020. Ettersom det skal være et kirkelig fellesråd i hver kommune, kan det være behov for å justere den kirkelige inndelingen når fylkesgrensen blir endret. Alternativene synes å være at de berørte bispedømmerådene initierer en prosess for å justere den kirkelige inndelingen eller at Kirkerådet tar et overordnet ansvar. Formelt vedtak treffes av departementet, men i den grad det måtte være ulike interesser knyttet til hvilket bispedømme som skal utvides eller innskrenkes, bør prosessen, etter departementets oppfatning, i størst mulig grad styres av kirkelige organer.

6. Endringer i sokneinntellingen og navn på sokn og kirke

Når det gjelder endringer i sokneinntellingen og navn på sokn og kirke, ser departementet i hovedsak for seg en videreføring av ordningen som er etablert gjennom ovennevnte delegasjonsbrev fra 1996. Alternativet som er nevnt i delegasjonsbrevet om at et sokn kan

overføres fra ett prestegjeld til et annet, er ikke lenger aktuelt ettersom prestegjeldet for lengst er avviklet som inndelingsenhet. Dette kan også tilsi en fornyet gjennomgang av dagens ordninger på området.

7. Videre fremdrift

Vi ber om en rask tilbakemelding i saken, og vi viser i denne sammenhengen til at vi nylig har fått til behandling en sak fra Nidaros bispedømme med forslag om sammenslåing av Heimdal og Byåsen prostier.

Med hilsen

Torbjørn Backer Hjorthaug (e.f.)
avdelingsdirektør

Kristian Skjeldal
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Agder og Telemark bispedømmeråd
Bispemøtet
Bjergvin bispedømmeråd
Borg bispedømmeråd
Fagforbundet TeoLOGene c/o Fagforbundet Oslo
Hamar bispedømmeråd
KA Arbeidsgiverorganisasjon for kirkelige virksomheter
Møre bispedømmeråd
Nidaros bispedømmeråd
Nord-Hålogaland bispedømmeråd
Oslo bispedømmeråd
Presteforeningen
Stavanger bispedømmeråd
Sør-Hålogaland bispedømmeråd
Tunsberg bispedømmeråd